

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен „доктор“ по: област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност: „Организация и управление на производството“.

Автор на дисертационния труд: МЕРИТОН НАИМ ИСМАЙЛИ, задочен докторант към катедра „Мениджмънт и маркетинг“ при Аграрен университет, гр. Пловдив

Тема на дисертационния труд: „МАРКЕТИНГОВО УПРАВЛЕНИЕ НА СЕЛСКИЯ ТУРИЗЪМ В КОСОВО“

Рецензент: доц. д-р ВАЛЕНТИНА ЛЮБЕНОВА НИКОЛОВА-АЛЕКСИЕВА, Университет по хранителни технологии-Пловдив, област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.8 Икономика, научна специалност: „Икономика и управление“, определена за член на научното жури със заповед № РД-16-265/05.03.2020 год. от Ректора на АУ.

1. Актуалност на проблема.

В Косово съществуват предпоставки за разитие на селския туризъм и до голяма степен той да се превърне в един конкурентоспособните сектори на икономиката. Проучванията показват че към момента все още не се използва ефективно маркетинговият инструментариум за правилно таргетиране, популяризиране и привличане на туристи. Необходимостта от формулирането на адекватна маркетингова стратегия за популяризирането на селския туризъм и преодоляване на обезлюдяването и миграцията, чрез увеличаване на доходите на населението определя до голяма степен актуалността на докторския труд..

В тази връзка може да се заключи, че темата на дисертацията е сполучливо избрана. Тя е изключително актуална, дисертабилна и има голяма практическа значимост.

2. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Актуалността и значимостта на изследваната проблематика са аргументирани успешно в увода на дисертационния труд. Формулирана е изследователската теза, според която маркетингът влияе върху развитието на селския туризъм в Косово. Тя се доказва в хода на изследването чрез верифицирането на четири хипотези. Дефинирани са коректно целта и свързаните с нейното постигане 4 работни задачи, както и предметът и обектът на разработката.

Избраната методология и изследователски инструментариум съответстват на сложния, многомерен характер на изследването. Основният методически подход в изследването е системния подход, а за доказване на концептуалната теза се използват следните методи: факторен анализ, графичен анализ и сравнителен

анализ. Докторантът се базира на данни от Евростат, изследователските доклади на Министерството на туризма на Косово, както и редица нормативни актове. Проучва мнението на 210 граждани на община Косово, чрез анкетни карти по изградения изследователски модел. Обработката на данни се извършва с помощта на статистическия софтуер SPSS.

Отлично впечатление прави използването на количествените и качествени методи и извадковите анкетни проучвания.

3. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Представеният дисертационен труд е в обем от **183 страници**. В структурно отношение дисертационният труд включва **въведение, три глави и заключение**.

Резултатите от изследването са представени и онагледени с 6 фигури, 13 графики, 27 таблици и 30 снимки.

Структурата на дисертационното изследване е логически построена и съответства на поставената цел и задачи. Трудът съдържа конкретни резултати и емпирични доказателства, които обективно отразяват реалните постижения на проведеното научно изследване.

4. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

Дисертационният труд анализира съвременните научни постижения в областта на маркетинга и алтернативните видове туризъм. Библиографската справка включва **общо 137 публикации на английски език и 14 електронни източника**.

Посочените литературни източници са актуални и пряко свързани с темата на дисертационния труд.

Направените систематизации и обобщения показват задълбоченост и добросъвестна работа с литературните източници, умения за приложение на **аналитични и дедуктивни техники за обработка на значителен обем информация с различни изследователски методики**.

В дисертационния труд, докторантът изяснява ключовите понятия за изследването – селски туризъм и маркетинг. Анализира се степента на влияние на маркетинга и неговите инструменти върху ефективността на селския туризъм на Косово. На база SWOT –анализ са разкрити възможности и предизвикателства пред селския туризъм и са направени препоръки за избор на адекватни маркетингови стратегии за неговото бъдещо развитие в Косово.

5. Приноси на дисертационния труд.

Приносите могат да бъдат разделени на научни и научно-приложни.

Към **научните приноси** може да се отнесе обогатяване на знанията в областта на управлението на селския туризъм, в частност стратегическото маркетингово управление, въз основа на критичен анализ на теоретико-методическите постановки в изследваната област.

Към **научно-приложните** се отнасят:

- анализ на ползите и разходите за селския туризам за развитие на селските райони;
- разработена стратегическа рамка за управление на селския туризъм в република Косово.

Приемам приносите като реални, достоверни и доказани в хода на дисертационното изследване.

6. Критични бележки и въпроси.

Представеният дисертационен труд е цялостно, завършено изследване, с безспорни приноси и качества, към което нямам сериозни критични бележки, но си позволявам да дам някои препоръки:

- Дисетационното изследване би могло да спечели, ако в аналитичната част се систематизират световните тенденции в развитието на селския туризъм, да се направи бенчмаркинг, така че да се използват добрите практики за развитието му в Косово.
- Препоръчително е всяка глава да завърши с изводи, от които ясно да личи изпълнението на поставлените задачи, отхвърлянето или приемането на издигнатите хипотези, както и до доказване на защитаваната теза.

Въпроси:

1. Какъв е относителният дял на селския туризъм в общия дял на туризма в Косово?
2. Какъв е приносът му към брутния вътрешен продукт на страната, заетостта и безработицата ?

Публикувани статии и цитирания.

Представени са пет научни публикации по темата на дисертационния труд. Две от тях са в съавторство и три – самостоятелни.

Представеният автoreферат отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Предвид достойнствата на дисертационния труд, актуалността и сложността на изследваните проблеми, необходимостта от търсене на ефективни решения за тях в практиката, доброто теоретично равнище на изследваните и анализирани проблеми, може да се обобщи, че представеният дисертационен труд отговаря на нормативно заложените критерии за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ /ЗРАС, чл.6, ал 2 и ал.3 и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение /.

Посочените резултати от изследването, посветено на „**Маркетингово управление на селския туризъм в Косово**“ дават достатъчно основание за **ВИСОКА ОЦЕНКА** на научния потенциал и възможности за изследователска дейност на докторанта.

Всичко това ми позволява убедено да гласувам **ПОЛОЖИТЕЛНО** за присъждане на **МЕРИТОН НАИМ ИСМАЙЛИ** на научната и образователна степен „доктор“ по професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (селско стопанство)“.

Дата: 12.07.2020 г.

гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ

СТАНОВИЩЕТО:

(доц. д-р Валентина Николова-Алексиева)